

Workshop 2010
op vier plaatsen in Nederland

De complexe patiënt

multimorbiditeit en voeding

Accreditatie is aangevraagd bij StADAP

De complexe patiënt multimorbiditeit en voeding

Circa tweederde van alle 65-plussers heeft meer dan één chronische ziekte en dat percentage stijgt naarmate men ouder wordt.

De Gezondheidsraad verwacht dat het aantal ouderen met multimorbiditeit tussen 2008 en 2020 met ongeveer 50% toeneemt. Multimorbiditeit wordt een fenomeen waar we iets mee moeten. De Gezondheidsraadcommissie 'Ouderdom komt met gebreken', meent dat de huidige zorg rondom mensen met multimorbiditeit niet goed is geregeld. Zo kunnen behandeladviezen van de ene ziekte tegenstrijdig zijn met de adviezen van een andere ziekte. Uit onderzoek blijkt dat het tegelijkertijd ontvangen van hulp van verschillende medisch specialisten en andere zorgverleners kan leiden tot niet goed samenhangende zorg, die soms zelfs een risico oplevert voor de patiënt.

De Gezondheidsraadcommissie beveelt verbeteringen op 4 terreinen aan:

- vroegtijdig signaleren van gezondheidsrisico's bij ouderen met multimorbiditeit
- betere regie over de zorg voor deze groep ouderen
- meer specialistische advisering aan de eerste lijn
- beter toepassen van specifieke kennis over complexe multimorbiditeit in de kliniek

Ook de diëtist krijgt steeds vaker met multimorbiditeit te maken en moet een zorgvuldige afweging maken tussen verschillende ziektebeelden. Om goed invulling te kunnen geven aan de juiste behandeling van mensen met multimorbiditeit is kennis nodig: van de interactie tussen voeding en medicatie, tussen medicijnen onderling en voeding en van het krachtenveld tussen verschillende ziektebeelden als hypertensie, diabetes en hypercholesterolemie.

De bijeenkomsten 'De complexe patiënt, multimorbiditeit en voeding' gaan in op de rol van de diëtist bij het behandelen van mensen met meer dan één chronische aandoening. Naast stevige wetenschap is er veel ruimte voor discussie en eigen inbreng.

De Gezondheidsraad verwacht dat het aantal ouderen met multimorbiditeit tussen 2008 en 2020 met ongeveer 50% toeneemt.

Wetenschap en praktijk

Samen met de beroepsorganisaties organiseert het FrieslandCampina Instituut sinds 2003 bijeenkomsten voor professionals. Wetenschap en praktijk zijn de twee belangrijke pijlers van deze workshops waarin leefstijl, voeding, gezondheid en preventie van chronische ziekten centraal staan. De workshop 'De complexe patiënt, multimorbiditeit en voeding' is een gezamenlijk initiatief van de Nederlandse Vereniging van Diëtisten, Diëtisten Coöperatie Nederland en het FrieslandCampina Instituut.

www.wetenschappenpraktijk.nl

Programma

Tijd	
13.00 uur	▶ Ontvangst met lunch en registratie
13.30 uur	▶ Kennistest Middagvoorzitter: Heleen Koster-Raven , hoofd diëtetiek en diëtist Diakonessenhuis, Utrecht/Zeist, hoofdbestuurslid NVD en bestuurslid DNO
13.40 uur	▶ Multimorbiditeit, de wetenschap Drs. Ton Dapper , huisarts, Tienhoven De fysiologie van overgewicht, hypertensie, hypercholesterolemie en diabetes kent een duidelijke interactie. Wat zijn de wetenschappelijke achtergronden van deze interactie, wie bepaalt de prioriteitstelling van de ziektebeelden en hoe wordt dit gecommuniceerd naar de overige zorgverleners als de diëtist?
15.00 uur	▶ Pauze
15.20 uur	▶ De complexe patiënt en de interactie met medicatie Dr. Adrienne Faber , apotheker, Apotheek Stevenshof, Leiden en onderzoeker SIR Institute for Pharmacy Practice and Policy, Leiden Medicijnen kunnen invloed hebben op smaak, dorstgevoel, gewichtstoename of juist afname en absorptie van voedingsstoffen. De eetlust kan sterk beïnvloed worden door medicijnen. Centraal in deze presentatie staat de wisselwerking tussen medicatie en voeding, tussen medicijnen onderling en het effect daarvan op de voeding.
16.10 uur	▶ De voedingsadviezen in de praktijk Heleen Koster-Raven De begeleiding van cliënten met multimorbiditeit vraagt extra alertheid van de diëtist. Hoe stel je het voedingsadvies samen als er sprake is van meerdere chronische ziekten, wat is de invloed van medicatie op het voedingsadvies en wat is de interactie tussen de verschillende medicijnen en het effect daarvan op bijvoorbeeld de voedingsstatus? Een discussie met de deelnemers geeft antwoord op deze vragen.
17.00 uur	▶ Sluiting, wel thuis

Praktische informatie

Wetenschap en praktijk

Dag	Datum	Plaats
donderdagmiddag	15 april 2010	Eindhoven Hotel Sofitel Cocagne
maandagmiddag	31 mei 2010	Utrecht In de Driehoek
donderdagmiddag	16 september 2010	Den Haag Regardz centrum The Globe
maandagmiddag	27 september 2010	Zwolle Bilderberg Grand Hotel Wientjes

Doelgroep Diëtisten en andere geïnteresseerde professionals.
Het minimale aantal deelnemers is 50, het maximale aantal is 85.

Initiatief Nederlandse Vereniging van Diëtisten (www.nvdietist.nl), Diëtisten Coöperatie Nederland (www.dcn.nu), FrieslandCampina Instituut (www.frieslandcampinainstituut.nl)

Realisatie PIT Actief, I: www.wetenschappenpraktijk.nl, E: workshop@wetenschappenpraktijk.nl,
T: 035-6024615/020-6266694, F: 0412-457402

Kosten Leden NVD/DCN € 65,00 Niet-leden NVD/DCN € 85,00

Aanmelden U kunt zich opgeven via de website www.wetenschappenpraktijk.nl of www.pitactief.nl. Na inschrijving ontvangt u binnen twee weken per post een bevestiging met bijbehorende factuur. Aanmelden verplicht tot betalen. Bij schriftelijke annulering tot uiterlijk 3 weken voor de workshop wordt het betaalde bedrag na aftrek van € 15,00 administratiekosten teruggestort.

Accreditatie Accreditatie voor diëtisten is aangevraagd bij de Stichting Accreditatie Deskundigheidsbevorderende Activiteiten Paramedici. Het betreft 3 accreditatiepunten voor de cursus en 2 facultatieve accreditatiepunten voor verdieping via e-learningmodules (www.frieslandcampina.nl) na afloop van de workshop.

De Nederlandse Vereniging van Diëtisten stelt zich tot doel om de diëtist te positioneren en te profileren als dé specialist op het gebied van voeding en gedrag in relatie tot ziekte en gezondheid. **Diëtisten Coöperatie Nederland** is een landelijk netwerk van diëtisten met een eigen praktijk. DCN-diëtisten helpen cliënten bij het bereiken van duurzame gezondheidswinst door op het individu toegespitste leefstijladviezen in combinatie met persoonlijke begeleiding. **PIT Actief** is een advies- en realisatiebureau, dat voedingswetenschap toegankelijk en toepasbaar maakt. Voeding & gezondheid is ons vak.

